

Suomen Pankin toiminta.

Lainausliike.

Suomen Pankin kotimainen luotonanto lisääntyi v. 1926 noin 180 milj. mk. Sen määrä vuoden kunkin kuukauden lopussa käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Suomen Pankin kotimainen luotonanto v. 1926.

Kuukauden loppu	Yksityisille Milj. mk.	%	Pankeille Milj. mk.	%	Yhteensä Milj. mk.
1925					
Joulukuu	453.0	94.6	25.9	5.4	478.9
1926					
Tammikuu	455.3	95.3	22.4	4.7	477.7
Helmikuu	491.2	86.6	75.9	13.4	567.1
Maaliskuu	487.6	81.2	112.9	18.8	600.5
Huhtikuu	507.9	85.4	86.9	14.6	594.8
Toukokuu	547.5	87.8	75.8	12.2	623.3
Kesäkuu	595.1	80.9	140.3	19.1	735.4
Heinäkuu	568.0	87.4	81.6	12.6	649.6
Elokuu	525.0	88.0	71.7	12.0	596.7
Syyskuu	550.8	91.4	51.9	8.6	602.7
Lokakuu	616.7	94.3	37.2	5.7	653.9
Marraskuu	622.2	92.6	49.9	7.4	672.1
Joulukuu	567.4	86.7	87.0	13.3	654.4

Yksityisille annetun luoton määrä, mikä vuoden alussa oli 453.0 milj. mk, kasvoi siis, tilapäisiä vähentymisiä lukuunottamatta, aina marraskuun loppuun saakka, jolloin se oli 622.2 milj. mk. Vuoden lopussa se oli 567.4 milj. mk eli 114.4 milj. enemmän kuin sen alussa. Pankin suoranaisten kotimainen vekseliluotonanto jakaantui kolmen viimeisen vuoden lopussa seuraavasti:

	³¹ / ₁₂ 1924	³¹ / ₁₂ 1925	³¹ / ₁₂ 1926
Vientiteollis. vekseleitä	59.53 %	35.87 %	46.12 %
Tuontiteollis. „	10.76 „	23.39 „	14.66 „
Kauppaliikk. „	25.72 „	36.76 „	37.44 „
Muuta „	3.99 „	3.98 „	1.78 „

Tuontiteollisuuden luotto oli v. m. 1925 lopussa tilapäisistä syistä poikkeuksellisen suuri.

Pankin vekseliluotto on luoton likviidisyyden puolesta edelleen parantunut. Kaup-

paliikkeiden vekselit, jotka kaikki ovat puhtaita tavaravekseleitä, ovat viime vuonna edelleen lisääntyneet suhteellisesti. Niiden määrä oli vuoden lopussa 37.44 % kaikista salkussa olleista Pankin suoraan diskontta-

maista vekseleistä, kun vastaava prosenttiluku oli vuotta aikaisemmin 36.76 %, vuoden 1924 lopussa 25.72 % ja vuoden 1922 lopussa vain 11.76 %. Vientiteollisuudelle annettu luotto on myöskin edelleen kehittynyt siinä suhteessa laadultaan paremmaksi, että pitkäaikaisen luoton sijaan on tullut yhä enemmän puhtaita tavara- ja sesonkivekseleitä. Ulkomaiset vekselit, jotka kaikki ovat ensiluokkaisia liikepapereita, ovat niinkään määrältään edelleen lisääntyneet, nimittäin 101.5 milj. markasta vuoden alussa 115.4 milj. markkaan vuoden lopussa.

Hypoteekkilainat ovat vuoden kuluessa jonkun verran vähentyneet. Pankki on kuitenkin voinut tyydyttää näiden lainojen kysynnän, mikäli vakuudeksi on tarjottu valtion obligatioita. Kassakreditiiivejä on myönnetty entistä enemmän, pääasiassa Pankin diskonttoasiakkaille.

V. 1925 tapahtunut raha-aseman helpotuminen oli johtanut siihen, että Suomen Pankin luotonanto yksityispankeille supistui vuoden loppupuolella hyvin vähäiseksi.

Ja sellaisena se pysyi pääasiallisesti koko viime vuoden. Ainoastaan maaliskuu- ja kesäkuussa se kohosi yli sadan milj. markan.

Valtion sitoumukset.

Oheenliitetystä taulukosta näkyy, että valtio on kuluvanakin vuonna lyhentänyt säädetyllä 12 milj. mk:n määrällä Venäjän valtakunnanrahaston lainoja koskevaa korvaussitoumustaan, jonka synnystä on kerrottu Pankkivaltuusmiesten vuodelta 1922 antaman kertomuksen 6 §:ssä. Suomen Pankin aseman vahvistamiseksi annettujen obligatioiden lunastamisesta säädettiin viime vuoden helmikuun 18 päivänä annetulla lailla, että mainitut obligatiot ovat ennen vuoden 1928 loppua Pankilta lunastettavat ulkomaan rahalla, aikoina ja erissä, jotka Valtioneuvosto määrää. Kuluneena vuonna valtio ottaessaan syksyllä päätetyn ulkomaisen lainan, lunasti niitä 196.2 milj.

Suomen Pankin hallussa olevat Suomen valtion sitoumukset v. 1926.

Kuukauden oppu	Lyhytaikaisia sitoumuksia		Obligatioita			Yhteensä (1+5)
	Korvaus Venäjän valuuttalainoista	Avustuslaina (350,0)	Muita obligatioita Suomen rahassa	Obligatioita ulkomaan rahassa	Yhteensä obligatioita	
Kirjattu arvo miljoonin markoin						
1925						
Joulukuu	36.0	304.8	20.4	17.6	342.8	378.8
1926						
Tammikuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Helmikuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Maaliskuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Huhtikuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Toukokuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Kesäkuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Heinäkuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Elokuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Syyskuu	24.0	217.1	20.4	104.9	342.4	366.4
Lokakuu	24.0	109.9	20.4	274.8	405.1	429.1
Marraskuu	24.0	109.9	20.4	235.2	365.5	389.5
Joulukuu	24.0	91.6	20.4	232.5	344.5	368.5

mk:n arvosta. Toiselta puolen pankki on lunastanut näiden obligatsioiden liikkeessä olleen määrän 1.3 milj. mk:lla. Mikäli pankilla oli puheenaolevia obligatioita vuoden päättyessä, alennettiin niiden kirjanpitoarvoa 18.3 milj. mk:lla. Näiden muutosten johdosta tuli mainittu arvo, joka vuoden alussa oli 304.8 milj. mk, olemaan vuoden lopussa 91.6 milj. eli 213.2 milj. mk pienempi. Muita Suomen rahan määrääisiä valtio-obligatioita oli Pankilla viime vuoden lopussa 20.4 milj. mk:n arvosta eli sama määrä kuin vuoden alussa.

Ulkomaan rahan määräiset obligatit lisääntyivät vuoden kuluessa, kun otetaan huomioon tilinpäätöksessä tehty 4.7 milj. mk:n arvonalennus, 214.9 milj. mk:lla. Lisäys on osittain Suomen valtion viime vuonna ottaman dollarilainan obligatioita, jonka lainan emitteeraamiseen Pankki otti osaa, osittain obligatioita, jotka kuuluvat Suomen valtion aikaisempiin ulkomaan rahan määrääisiin lainoihin, joita Pankki vuoden kuluessa on voinut edullisesti ostaa ulkomailta. Pankin hallussa olevat valtion sitoumukset ovat vuoden kuluessa kaikkiaan lisääntyneet 12.7 milj. mk:lla, mutta niiden kirjanpitoarvoa on alennettu 23.0 milj. mk.

Ulkomaiset suhteet.

Kuten Pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1925, s. 12, on mainittu, järjestettiin Suomen Pankille sanotun vuoden helmikuussa silloin päättyvän ulkomaisen luottosopimuksen sijasta 600,000 punnan suuruinen provisiovapaa krediitti Englannin pankissa (Bank of England) vuoden ajaksi. Tätä krediittiä ei tosin ole tarvittu käyttää; se uudistettiin kuitenkin kuluvan vuoden helmikuussa jälleen vuodeksi eteenpäin entisillä ehdoilla.

Vuoden kuluessa on Pankki voinut liittää ulkomaisten kirjeenvaihtajiensa joukkoon

Amerikan Yhdysvaltain keskuspankin, Federal Reserve Bank of New-York. Päätös asiasta tehtiin Johtokunnan esityksestä Pankkivaltuusmiesten kokouksessa syysk. 28 päivänä, sittenkun Federal Reserve Bank of New-York oli ilmoittanut olevansa halukas solmimaan tällaisen suhteen Suomen valtiopankin kanssa. Pankin ulkomaisia suhteita on muutenkin edelleen kehitetty niiden periaatteiden mukaan, joihin on viitattu Pankkivaltuusmiesten vuodelta 1925 antaman kertomuksen 12 sivulla. Siten on Pankki kuluneenakin vuonna myötävaikuttanut maan vientiteollisuuden ulkomaisten lyhytaikaisten luottojen hankkimisessa, sijoittaen ensi kerran osan näistä luotoista Hollannin markkinoille, joilla korkokanta on ollut erittäin edullinen. Niinkään on Pankki ollut järjestämässä lyhytaikaisia ulkomaisia luottoja Helsingin kaupungille ja Osuuskassojen Keskuslainarahasto O. Y:lle. Pankki on myös pyrkinyt vaikuttamaan vähentävästi epäedullisten lyhytaikaisten pienten lainain ottoon ulkomailta ja siinä tarkoituksessa itse myöntänyt useille pienemille vientiliikkeille niiden pankkien takuuta vastaan sesonkiluottoja aikaisemmin ulkomailta otettujen luottojen sijaan.

Ensiluokkaisille tuontia harjoittaville asiakkailleen on Pankki myös jossakin määrin järjestänyt lyhytaikaista ulkomaista luottoa.

Setelinanto.

Pankin liikkeessä oleva setelistö, joka vuoden alussa oli 1,309.3 milj. mk, muuttui vuoden aikana kuukausi kuukaudelta jokseenkin samoin kuin edellisellä vuonna, pysyen, huhti- ja toukokuuta lukuunottamatta, edellisen vuoden setelistöä vähän suurempana. Vuoden lopussa oli setelistö 1,345.7 milj. mk eli 36.4 milj. mk suurempi kuin vuoden alussa. Suurimmillaan setelistö oli tänäkin vuonna maaliskuussa, jonka lopussa

se oli 1,358.8 milj. mk, ja pienimmillään heinäkuussa, jonka päättyessä se oli 1,289.4 milj. mk.

Seuraavasta yhdistelmästä nähdään, kuin-

	1925 ³ / ₁₂	1926 ³¹ / ₃	1926 ³⁰ / ₆	1926 ³⁰ / ₉	1926 ³¹ / ₁₂
Kultakassa	331.6	331.6	330.6	328.8	327.4
Ulkom. kirjeenvaihtajat	1,151.8	1,067.6	785.3	841.5	967.8
Ulkom. krediittiä	256.2	114.6	114.6	114.6	114.6
Ulkom. vekseleitä	101.6	64.9	60.6	104.4	115.3
Ulkomaisia obligatioita	—	—	—	—	—
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.5	1.2	2.6	1.1	1.7
Kotimaisia vekseleitä	424.1	550.7	656.6	521.5	538.5
Yhteensä	2,266.8	2,130.6	1,950.3	1,911.9	2,065.3

Setelinanto-oikeus, vähennystä puuttuvan lisäkatteen vuoksi tekemättä, on v. 1926 vaihdellut 2,947.6 milj. mk:n (8/1) ja 2,379.5 milj. mk:n (15/7) välillä. Vastaava käyttämätön setelinanto-oikeus on vaihdellut 809.6 milj. mk:n (30/1) ja 625.3 milj. mk:n (23/10) välillä, mitkä määrät olivat edellinen 32.5 % ja jälkimmäinen 25.7 % koko setelinanto-oikeudesta.

Lainain emissioita.

Vuoden aikana on Pankki ollut osallisena kahden obligatiolainan liikkeeseen laskemisessa. Toimen niistä oli Suomen valtion syyskuussa ottama 15 milj. dollarin määräinen laina, toinen se 30 milj. markan suuruinen obligatiolaina, jonka Ab. Kemi Oy. viime vuoden lopulla otti.

Pankin tilinpäätös.

Bilanssi.

Eroavaisuudet Pankin viime vuoden ja edellisen vuoden bilanssien välillä näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

	1925 ³¹ / ₁₂	1926 ³¹ / ₁₂
	Milj.	mk.
Varat:		
Kultakassa	331.6	327.3
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	1,151.7	967.8
Ulkom. krediittiä	256.2	114.6
Ulkomaisia vekseleitä	101.6	115.4
Korkolippuja ja ulkom. setel.	1.5	1.7

ka paljon Pankilla oli vuoden 1925 ja viime vuoden kunkin neljänneksen lopussa niitä varoja, joita vastaan Pankki on oikeutettu antamaan seteleitä:

	1925 ³¹ / ₁₂	1926 ³¹ / ₁₂
	Milj.	mk.
Kotimaisia veksel.	424.1	538.5
Hypoteekkilainoja	31.1	23.1
Kassakrediittivejä	23.7	92.7
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	36.0	24.0
Valtion oblig. Suomen rahassa	325.2	112.0
Muita oblig. Suomen rahassa	12.5	25.2
Oblig. ulkomaan rahassa ..	17.6	232.5
Pankkikiinteistöt ja kalusto	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	93.2	58.3
Yhteensä	2,817.9	2,645.2

Velat:

	1925 ³¹ / ₁₂	1926 ³¹ / ₁₂
	Milj.	mk.
Liikkeessä olevia setel. ...	1,309.3	1,345.7
Valtiovaraston pano- ja ottotili	505.6	303.4
Muiden pano- ja ottotili ..	51.4	86.6
Ulkom. krediittiä	256.2	114.6
Postivekseleitä	8.1	15.4
Ulkom. kirjeenvaihtajia ..	10.6	7.6
Kantarahasto	500.0	500.0
Vararahasto	50.7	133.3
Pankkikiinti- ja kalusto ..	12.0	12.0
Erinäisiä tilejä	31.3	19.5
Vuoden voitto	82.7	107.1
Yhteensä	2,817.9	2,645.2

Kotimaisten ja ulkomaisten velkeslien lisääntymisestä, valtion lyhytaikaisten sitoumusten vähenemisestä sekä muutoksista obligatsioiden määrässä on jo edellä puhuttu. Viimeksimainituista johtuen on suurin osa Pankin obligatsiovarastoa nyt ulkomaan rahan määräisiä obligatioita, jotka voidaan vaikeuksitta muuttaa rahaksi, jos tarve sitä vaatisi. Pankin valuuttavaraston väheneminen, joka, lukuunottamatta ulkomaisen kreditiivin vähenemistä 141.6 milj. mk:lla, tekee 183.9 milj. mk, on yhteydessä osittain valtion pano- ja ottotilin vähenemisen kanssa, joka tekee 202.2 milj. mk, osittain sen kanssa, että Pankin oma lainananto on lisääntynyt noin 80 milj. mk enemmän kuin millä vuosivoitto on lisännyt Pankin omia varoja. Kumpainkin tietä on vuoden aikana tullut liikkee-

seen setelejä, jotka eivät ole sinne jääneet, vaan lisääneet ulkomaan valuutan kysyntää Pankista; suoranaisestikin on valtio pano- ja ottotililtänsä ostanut tavallista enemmän ulkomaan valuuttaa. Pankin valuuttavarasto olikin vuoden 1925 lopussa poikkeuksellisen suuri. Valtion pano- ja ottotili oli niinkään vuoden 1925 lopussa harvinaisen suuri, kun tullinkanto samotun vuoden lopussa oli tavallista suurempi, mikä taas oli seurauksena sokerin, kahvin ja vehnäjuuhojen tullien silloin tulossa olleesta korotuksesta.

Voitto- ja tappiotili.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, millaiseksi Pankin voitto- ja tappiotili on muodostunut kahtena viimeisenä vuonna:

	V. 1925	V. 1926
Tulot:		
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä Smk	42,992,958:12	50,104,045:93
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	30,029,545:18	48,266,058:46
Korkoja obligatioista	25,165,922:66	25,703,554:63
Agio	9,231,344:66	9,436,744:13
Provisioita	5,915,655:37	7,793,244:68
Maksettuja epävarmoja saatavia	13,451:06	28,158:83
Smk	113,348,877:05	141,331,806:66
Menot:		
Palkkoja ja palkkioita	6,617,482:23	7,310,250:51
Eläkkeitä ja avustuksia	341,415:18	358,901:83
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	76,386:25	118,366:04
Setelien valmistus	2,758,372:66	3,005,870:16
Erinäisiä kuluja	2,093,506:21	1,947,194:78
Obligatsioiden ja osakkeiden tiliarvoa alennettu	18,670,224:37	20,971,265:13
Pankkikiinteistöjen tiliarvoa alennettu	—	464,000:—
Kaluston tiliarvoa alennettu	117,600:02	49,980:90
Epävarmoihin saataviin siirretty	—	—
Pankin voitto	82,673,890:13	107,105,977:31
Smk	113,348,877:05	141,331,806:66

Korot kotimaisesta lainausliikkeestä ovat, kuten huomataan, jonkun verran kasvaneet, siitä huolimatta, että korkokanta on ollut alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Nousu johtuu siitä, että Pankki mahdollisuuksiensa rajoissa on lisännyt suoranaista luotonantoon, saavuttaakseen suurempaa merkitystä korko-oloissa. Vielä enemmän ovat tulot ulkomaisesta lainausliikkeestä lisääntyneet siitä huolimatta, että Pankin valuuttavarastot v. 1926 ovat olleet keskimäärin vain noin 100 milj. mk. suuremmat kuin v. 1925. Näiden tulojen nousu johtuu siitä, että Pankin ulkomaisten suhteiden kehityttyä yhä vilkkaammiksi ja edullisemmiksi, valuuttavarastoja on entistä tehokkaammin voitu käyttää hyväksi. Korot obligatioista eivät ole sanottavasti muuttuneet. Tulot provisioista, jotka aikaisemmin olivat aivan vähäpätöiset, ovat edelleen lisääntyneet. Lisäys johtuu yksinomaan ulkomaisen liikkeen laajenemisesta, josta edellä siv. 14 on puhuttu.

Menojen puolella ovat palkat ja eläkkeet jonkun verran lisääntyneet vuoden vaihteessa tapahtuneesta järjestelystä riippuen.

Nousu on kuitenkin melkoiselta osalta vain näennäistä, koska toiselta puolen Pankin taloissa asuvilta virkamiehiltä kannetut vuokrat myös ovat kohonneet. Setelien valmistuskustannukset ovat suuremman valmistusmäärän vuoksi jonkin verran kohonneet, jota vastoin muita kuluja on voitu vähentää. Obligatsioiden ja osakkeiden arvon alennukseen käytettyyn summaan sisältyy Pankille vuoden kuluessa ostettujen Tervakoski Ab:n osakkeiden hinta, 1.2 milj. mk. Kotimaiset obligatiot ovat kirjattuina sellaisiin arvoihin, että ne antavat 8 %:n, eräissä tapauksissa vähän suuremmankin koron. Ulkomaiset obligatiot ovat kirjoissa melkoisesti alle päivän hintojen. Kaluston hankinta on supistunut vähiin ja hankitun arvo on tavallisuuden mukaan poistettu.

Epävarmoihin ei ole ollut tarpeen saata-
via siirtää.

Pankin nettovoitto vuodelta 1926, Smk 107,105,977:31, on Pankin ohjesäännön 30 §:ssä olevan määräyksen mukaan siirretty Pankin vararahastoon, joka tämän siirron jälkeen on Smk 240,462,502:11.

Erinäisiä Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Pankin johtosääntö, Pankkivaltuusmiesten ja Pankin tilintarkastajain ohjesääntö, Pankin palkkaus- ja eläkesääntö.

Niinkuin Pankkivaltuusmiesten edellisessä kertomuksessa jo mainittiin, vahvistivat Pankkivaltuusmiehet viime vuoden tammikuun 16 päivänä, Pankin ohjesäännön 38 §:n nojalla, Pankille johtosäännön, joka seuraavan helmikuun 5 päivänä julautettiin asetuskokoelmassa. Niinkään vahvisti Eduskunta viime vuonna Pankkivaltuusmiehille ja Pankin tilintarkastajille uudet ohjesäännöt. Ne julautettiin asetuskokoelmassa huhtikuun 23 päivänä. Samoin annettiin Pankille kulumena vuonna uudessa ohjesäännössä edellytetty erityinen eläkesääntö.

Lausunto penninrahasta.

Marraskuun 2 päivänä lähetti Valtiovarainministeriö Pankkivaltuusmiehille lausunnon antamista varten Suomen Pankkiyhdistyksen hallinnon Valtiovarainministeriölle lähettämän kirjelmän, jossa Pankkiyhdistys ehdotti, että Hallitus antaisi eduskunnalle joko esityksen lainmuutoksesta, jonka mukaan penninrahat poistettaisiin käytännöstä, taikka esityksen sellaisesta rahalain muutoksesta, jonka mukaan penninrahojen lyönti tulisi mahdolliseksi, ynnä Keskuskauppakamarin asiasta antaman lausunnon, jossa Keskuskauppakamari esitti mielipitensä, ettei Pankkiyhdistyksen hallinnon ehdottamiin muutoksiin maamme rahalainsäädännön alalla ainakaan tällä erää ollut riittävää aihetta.

Saatuun asiasta Johtokunnan lausunnon

Pankkivaltuusmiehet joulukuun 20 päivänä ilmoittivat Valtiovarainministeriölle yhtyvänsä, samoin kuin Johtokunta, Keskuskauppakamarin mielipiteeseen.

Lausunto kultarahojen ulkomuodosta.

Joulukuun 21 päivänä 1925 annetussa rahalaissa säädetään, että on lyötävä sadan ja kahdensadan markan määräisiä kultarahoja. Näiden rahojen ulkomuotoa koskevasta asetusehdotuksesta ja siihen kuuluvasta selitelmästä Valtiovarainministeriö pyysi helmikuun 26 päivänä Suomen Pankin Johtokunnalle lähettämässään kirjelmässä lausuntoa.

Johtokunta saattoi asian Pankkivaltuusmiesten tietoon ja maaliskuun 17 päivänä Pankkivaltuusmiehet päättivät Valtiovarainministeriölle ilmoittaa, ettei Pankkivaltuusmiehillä enempää kuin Johtokunnalla ollut muistuttamista mainittuja ehdotuksia vastaan.

Kahdenkymmenenmarkkan seteli.

Siinä Suomen Pankin setelien uudistuksessa, josta on kerrottu Pankkivaltuusmiesten kertomuksessa vuodelta 1922 siv. 35, pyrittiin supistamaan seteliyksiköiden lukumäärää ja jätettiin sen johdosta pois 20 markkan seteli.

Sekä yleisöltä että kassanhoitajilta tulleiden huomautusten johdosta käsitelti Pankin Johtokunta jo vuonna 1922, jolloin uudet setelit vahvistettiin, kysymystä olisiko kahdenkymmenen markkan seteli otettava uudelleen käyttöön. Silloin asia kuitenkin lykättiin, kunnes voitaisiin arvostella, koitui-

siko mainitun seteliyksikön poisjättämisestä Pankille lisäkustannuksia.

Neljän vuoden kokemus osoitti sen jälkeen, että 5 ja 10 markkan seteleitä piti olla 20 markkan seteleiden tilalla lukumäärältään koko joukon enemmän kuin mitä todennäköisesti olisi tarvittu 20 markkan seteleitä, jos ne olisivat olleet käytännössä. Pankin Johtokunta arvioi tästä johtuvan lisäkustannuksen varsin melkoiseksi. Tämän johdosta Pankkivaltuusmiehet lokakuun 25 päivänä Johtokunnan esityksestä päättivät pyytää Valtioneuvostoa oikeuttamaan Suomen Pankin laskemaan liikkeeseen 20 markkan seteleitä.

Tämä oikeus on Pankille sittemmin annettu, jonka jälkeen uusia 20 markkan seteleitä on laskettu liikkeeseen.

Asioimisto Rovaniemelle.

Sen johdosta, että Oulun kauppakamari oli anonut Suomen Pankin konttorin perustamista Rovaniemelle, Pankkivaltuusmiehet kokouksessaan joulukuun 20 päivänä päättivät, sittenkun Johtokunta oli asian valmistanut, että Rovaniemelle on perustettava asioimisto ja että sen hoito uskotaan O. Y. Pohjoismaiden Yhdyspankille, joka oli tehnyt edullisimman tarjouksen.

Asioimiston toiminta, joka alkoi kuluvaan vuoden maaliskuun 1 päivänä, rajoittuu rahan vaihtoon sekä Suomen Pankin omien postivekselien lunastamiseen.

Toimenpiteitä, jotka koskevat yksityisten sitoumuksia Pankille.

Pankkivaltuusmiehet ovat v. 1926 käsitelleet yhden vähäistä akordia koskevan hakemuksen.

Johtokunnan esityksestä ovat Pankkivaltuusmiehet määränneet arvottomina tileistä poistettaviksi eräät epävarmoihin siirretyt saatavat vuosilta 1892, 1896, 1901, 1903, 1906, 1916, 1917 ja 1918, yhteensä Smk. 105,401:15.

Tilintarkastus.

Suomen Pankin ohjesäännössä määrätyn tarkastuksen vuodelta 1925 ovat vuoden 1925 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, opettaja Aleksander Fränti, vakuutusvirkamies Kaarlo Harvala, filosofiantohtori Johan Helo ja johtaja Aarno Pesonen toimittaneet helmikuun 22 ja maaliskuun 5 päivän välisenä aikana. Tilintarkastajain puoltosanan mukaisesti ja Pankin ohjesäännön tätä koskevien säännösten nojalla ovat Pankkivaltuusmiehet Eduskunnan puolesta myöntäneet Johtokunnalle vastuuvapauden Pankin hallinnosta vuodelta 1925.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus.

Pankkivaltuusmiesten johtosäännön 5 §:n määräyksen mukaisesti ovat Pankkivaltuusmiehet vuoden aikana joka toinen kuukausi toimittaneet Pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen.

Inventaukset ja haarakonttorien tarkastus.

a) Pääkonttorissa.

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti ovat Pankkivaltuusmiehet toimittaneet pääkonttorin kassaholvien ja kaikkien rahastojen sekä laina- ja vakuuskirjain ynnä panttien ja talletusten inventauksen. Sanotussa inventauksessa saadut tulokset ovat olleet Pankin kirjain mukaiset.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että diskonttovaliomiehet ovat inventanneet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Virka- ja toimihenkilöiden palkkaus.

Kokouksessaan joulukuun 20 päivänä Pankkivaltuusmiehet Johtokunnan esityksestä myönsivät 900,000 markkaa käytettäväksi tarpeen mukaan Pankin ylimääräisten toimihenkilöiden palkkaamiseen vuonna 1927.

Eläke- ja avustasioita.

Vahvistetun eläkesäännön mukaisia eläkkeitä ovat Pankkivaltuusmiehet v. 1926 myöntäneet kaksi, yhteensä 68,800 markkaa vuodessa.

Eläkesäännön 6 §:n mukaista avustusta on annettu niimikään kahdelle henkilölle, toiselle toistaiseksi, toiselle loppuijäksi, yhteensä 13,200 markkaa vuodessa.

Lisäksi on annettu tilapäistä avustusta 3,000 markkaa, ja erään kapinan aikana murhatun toimihenkilön leskelle kahden lapsen elatukseksi myönnetty 400 markan kuukautinen avustus on päätetty pysyttää ennallaan, vaikka toinen lapsista on tullut täyteen ikään.

Saattaakseen ennen nykyisen palkkaus- ja eläkesäännön voimaantuloa myönnetyt eläkkeet yhdenmukaisiksi sen kanssa, mitä vastaavissa tapauksissa on myönnetty valtion virkain ja tointen entisille haltijoille, Pankkivaltuusmiehet Johtokunnan esityksen mukaisesti kokouksessaan syyskuun 28 päivänä korottivat eräitä aikaisemmin myönnettyjä eläkkeitä yhteensä 29,700 markalla vuodessa.

Johtokunta.

Huhtikuun 16 päivänä Tasavallan Presidentti myönsi Johtokunnan jäsenelle Bengt Harry Bromsille pyynnöstä eron maimitusta toimesta.

Toistaiseksi Pankkivaltuusmiehet eivät ole katsoneet tarpelliseksi tehdä esitystä siten avoimeksi tulleen viran täyttämiseksi.

Diskonttokomiteat.

Vuodeksi 1927 ovat Pankkivaltuusmiehet, Johtokunnan tehtyä asiasta ehdotuksen, määränneet Pankin haarakonttorien valvojiksi ja niiden varamiehiksi seuraavat henkilöt:

Turun konttori: valvojat kunnallisneuvosmies Ernst Petter Johan Thomé ja johtaja Esko Grönlund sekä varamiehet vapaaherra Rolf Maximilian Carpelan ja johtaja Evert Holmberg.

Porin konttori: valvojat johtaja Johan Odert Rosengren ja johtaja Toivo Rintala sekä varamiehet kauppias William Tarkkainen ja johtaja Pehr A. Collin.

Vaasan konttori: valvojat pormestari Ivar Wilhelm Hasselblatt ja johtaja Juho Alatalo sekä varamiehet konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Knut August Waselius.

Oulun konttori: valvojat kauppaneuvos Frans Adolf Riekkä ja johtaja Otto Alfons Karhi sekä varamiehet varakonsuli Torsten Lundberg ja johtaja Georg Balthasar.

Kuopion konttori: valvojat maanmittausinsinööri Pekka Juho Rinkinen ja kunnallisneuvos Bruno Ilmoniemi sekä varamiehet johtaja Otto Ville Ruotsalainen ja varatuomari Gunmar Valdemar Hellén.

Joensuun konttori: valvojat prokuristi Niilo Suihko ja kaupunginvoudi Albert Lennart Paqvälén sekä varamiehet oikeusneuvosmies Aksel Walle ja filosofianmaisteri liikemies Yrjö A. Kankaanrinta.

Sortavalan konttori: valvojat ent. apteekkari Sven Holsti ja kruununvoudi Alexander Weledejeff sekä varamiehet käsiteollisuusneuvoja Juho Jalmarin Tyynelä ja johtaja Robert Valentin Niskanen.

Viipurin konttori: valvojat kauppias Paul Sergejeff ja johtaja Ernst Hämäläinen sekä varamiehet johtaja Otto Korhonen ja johtaja Heikki Sinkkonen.

Mikkelin konttori: valvojat insinööri Edwin Alléen ja pormestari Erkki Veikko Kuokkanen, sekä varamiehet toimitusjohtaja

Valter Pulkkinen ja kunnallisneuvosmies Otto Kinnunen.

Tampereen konttori: valvojat oikeusneuvosmies Kaarlo Haljala ja kauppias Anton Hahl sekä varamiehet johtaja Pentti Hirvonen ja tehtailija Johan Niklas Salminen.

Hämeenlinnan konttori: valvojat kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Werner Fredriksson sekä varamiehet lääninsihteeri Toivo Johannes Horelli ja tehtailija Kaarlo Edvard Kauppinen.

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Källhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamiehet lehtori Herman Hämäläinen ja varatuomari Paul Åke Lund.

Kotkan konttori: valvojat kauppias Emil Saxell ja liikemies Arthur Lemke sekä varamiehet pormestari Atte Mönkö ja filosofianmaisteri H. L. Wennerstrand.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Pankkivaltuusmiehistä olivat vuonna 1926 erovuorossa: niistä kolmesta Pankkivaltuusmiehestä, joiden tulee olla osallisina kaikissa Pankkivaltuusmiesten käsiteltävissä olevissa asioissa, allekirjoittanut Nevanlinna sekä niistä kolmesta Pankkivaltuusmiehestä, joiden tulee olla osallisina kaikkien Pankkivaltuusmiesten yhteisesti ratkaistavissa asioissa, allekirjoittanut af Forselles.

Maaliskuun 10 päivänä 1926 toimitetussa Pankkivaltuusmiesten ja pankintilintarkastajain sekä heidän varamiestensä vaalissa valittiin:

Pankkivaltuusmiehiksi: olemaan kolmen vuoden aikana osallisena kaikissa Pankkivaltuusmiesten käsiteltävissä olevissa asioissa allekirjoittanut Nevanlinna;

Helsingissä, 19 päivänä maaliskuuta 1927.

E. Nevanlinna.

Väinö Tanner.

Hugo Vasenius.

E. Y. Pehkonen.

Väinö Vuolijoki.

Arthur af Forselles.

Pankkivaltuusmiehiksi olemaan, niimikään kolmen vuoden aikana, osallisena kaikkien Pankkivaltuusmiesten yhteisesti ratkaistavissa asioissa allekirjoittanut af Forselles;

Pankkivaltuusmiesten varamiehiksi: ensimmäiseksi nykyinen ylijohtaja Eero Hahl, toiseksi filosofianmaisteri Ilmari Auer, kolmanneksi varatuomari Yrjö Rafael Pulkkinen, neljänneksi toimitusjohtaja Kaarlo Richard Heimonen, viidenneksi varatuomari Axel Palmgren, sekä kuudenneksi johtaja Kaarlo Toivo Salmio;

Tilintarkastajiksi:

kansakoulunopettaja Aleksander Fränti, vakuutusvirkamies Kaarlo Jafet Harvala, filosofiantohtori Frans Wihtori Härmä, filosofianmaisteri Aarno Pesonen;

Tilintarkastajain varamiehiksi:

ensimmäiseksi kamarineuvos Emil Eneberg, toiseksi filosofiantohtori Johan Helo, kolmanneksi maanviljelijä August Raatikainen ja neljänneksi kunnallisneuvos Artturi Häidenheimo.

Vaalin tapahduttua kokoontuivat Pankkivaltuusmiehet maaliskuun 17 päivänä ja valitsivat puheenjohtajakseen allekirjoittaneen Nevanlinnan sekä varapuheenjohtajakseen allekirjoittaneen Tannerin.

Kertomusvuoden kuluessa ovat, esteen satuessa Pankkivaltuusmiehille, varamiehinä toimineet herrat Hahl, Auer, Palmgren ja Salmio.

K. N. Rauhalo.